

**ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН З ЛІТЕРАТУРНОГО ЧИТАННЯ
ЗА ПІДРУЧНИКОМ МАРІЇ ЧУМАРНОЇ
І СЕМЕСТР
(3 години на тиждень)**

№ з/п	Тема уроку	Сторінки підручника	Дата
СВІТ НАРОДИВСЯ ДЛЯ МЕНЕ			
1.	Вступ. Ознайомлення з підручником. Дмитро Павличко «Рідна мова». Прислів'я.	1–4	
2.	Що більше ми пізнаємо світ, то більшим він стає для нас. Вступ до теми: «Світ народився для мене». Акровірш «Світ». Марія Чумарна «Осінні листя облітає». Загадка.	5–6	
3.	Ця мудрість пройшла крізь віки. «Казки, міфи і легенди про творення світу» (стаття в підручнику). Українська стародавня колядка «Коли не було з нащада світа». Давньоукраїнський міф «Род-Вседержитель, Білобог і Чорнобог».	7–9	
4.	Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз. «Як виникло життя на Землі» (стаття в підручнику).	10	
5.	Життя — це просто дивна казка, в яку приходимо лиш раз (продовження). «Сотворення світу» (з «Книги Буття» Старого Завіту).	10–13	
6.	... Бо прийшли ми у світ — любити! Прислів'я. Загадка. Микола Руденко «Думає сонце житом-пшеницею».	14–15	
7.	Народ скаже — як зав'яже. Перекази та легенди рідного краю. «Про велетів і майбутніх людей» (переказ). «Лелеки» (легенда). «Соловейко» (легенда).	15–17	
8.	Урок позакласного читання.		
9.	Ну й гарно все придумав Бог... Підсумок за темою «Світ народився для мене». Акровірш «Легенда». Дмитро Павличко «Звернення». Галина Кирпа «Ну й гарно все придумав Бог!». Підсумок за темою.	17–18	
Я НАРОДИВСЯ ДЛЯ СВІТУ			
10.	Як людина з'явилася на Землі... Вступ до теми «Я народився для світу». Акровірш «Людина». Марія Чумарна «Перші люди на землі».	19	
11.	Про перших людей. Із книги індіанців кіче «Пополь-Вух». Акровірш «Небо». Прислів'я.	20–22	
12.	З казки слова не викинеш. Українська народна казка «Яйце-райце».	23–29	
13.	Перша казка про творення світу. Українська народна казка «Яйце-райце» (продовження).	23–29	
14.	Із слова починається людина... Вислови про мову. Народна притча «Сила слова». Акровірш «Слово». Підсумок за темою.	29–30	
15.	Урок позакласного читання.		

Я СВІТУ У ПРИГОДІ СТАНУ			
16.	Коли казка мудрість сіє, тоді народжуються мрії. Вступ до теми «Я світу у пригоді стану». Акрівірш «Казка». Марія Чумарна «В казковім світі».	31–32	
17.	Казка — мудрим людям підказка. «Які бувають казки» (стаття в підручнику). Прислів'я. Українська народна казка «Ілля Муромець».	33–37	
18.	Усяке в світі діється, про всяке в казці мовиться. Українська народна казка «Ілля Муромець» (продовження).	34–37	
19.	Праця чоловіка годує, а лінь марнує. Українська народна казка «Золота пшениця». Прислів'я.	38–39	
20.	Поважай кожну людину, бо вона — дитя Боже. Євангельська притча «Про самарянина». Літературна притча «Годинникові колеса».	40–41	
21.	Щоб рибку з'їсти, треба в воду лізти. Народна притча «Корінь і стебло». Підсумок за темою.	41–42	
РОЗКАЖУ ВАМ БАЙКУ			
22.	Що таке байка і хто такий байкар? Вступ до теми «Розкажу вам байку». Акрівірш «Байка». Іван Франко «Байка про байку».	43–47	
23.	Не тим цікава байка, що говорить неправду, а тим, що під лушпиною тої неправди криє велику правду. Іван Франко «Байка про байку» (продовження).	43–47	
24.	Урок позакласного читання.		
25.	Перший байкар світу. Езоп. Байка «Лисиця і ворона».	48–49	
26.	Здається, байка просто бреше, а справді — ясну правду чеше. Леонід Глібов «Муха і Бджола». Підсумок за темою.	50	
МИ — ОДНІЄЇ КРОВІ			
27.	Людина — дитя природи. Вступ до теми «Ми — однієї крові». Акрівірш «Рідня». Мирослава Кулик «Пахне ліс осінній». Народна прикмета.	51–52	
28.	Світло батьківської любові. Микола Вінграновський «Гусенятко».	52–57	
29.	Один батько важить більше, ніж сто вчителів. Микола Вінграновський «Гусенятко» (продовження).	52–57	
30.	Мову рідної природи розуміти серцем вчись. Василь Сухомлинський «Гавеня і соловей». Загадки. Підсумок за темою.	57–58	
31.	Урок позакласного читання.		
КОЛИ ЩЕ НЕ БУЛО ПИСЬМА			
32.	До сучасного письма людство йшло поволі... Вступ до теми «Коли ще не було письма». Акрівірш «Книга». «Перші писемні знаки» (стаття в підручнику).	59–60	
33.	Листи, які нелегко читати. Ред'ярд Кіплінг «Як написали найпершого листа».	60–66	
34.	Страшенно прикро не вміти писати. Ред'ярд Кіплінг «Як написали найпершого листа» (продовження).	60–66	

35.	Нарешті виникло письмо. Предметні листи. «Знамениті дари» за Геродотом. Найдавніші українські книги.	66–68	
36.	Очі тримати донизу, а душу — вгору. «Повчання дітям» від князя Володимира Мономаха. Віктор Близнець «Ярослав Мудрий».	68–70	
37.	Найголовніше й найбільше з усіх наших міст. Анатолій Григорук «Наша столиця Київ». Підсумок за темою.	71–72	
ГЕРОЙСЬКОМУ РОДУ НЕМА ПЕРЕВОДУ			
38.	Воля дорожча за життя. Вступ до теми «Геройському роду нема переводу». Акрівірш «Україна». Герої не вмирають (стаття). Володимир Малик «Воєвода Дмитро». Акрівірш «Князі». Прислів'я.	73–75	
39.	Колись вони нові міста творили. «Король Данило» (за Антоном Лотоцьким). Прислів'я.	75–76	
40.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
41.	Козацька слава не вмере, не загине. Українська народна пісня «Гей, там на горі Січ іде».	76–77	
42.	Справжні герої — захисники рідної землі. Марія Хоросницька «Запорозька Січ». Підсумок за темою.	78	
43.	<i>Підсумовуємо прочитане за I семестр.</i>		

II СЕМЕСТР
(4 години на тиждень)

№ з/п	Тема уроку	Сторінки підручника	Дата
З НОВИМ РОКОМ, З КОЛЯДОЮ!			
44.	Зима щедра святами. Вступ до теми. Акрівірш «Коляда». «Зимові свята» (стаття).	79–80	
45.	Зиму можна не тільки побачити, зиму можна навіть почути. Василь Сухомлинський «Як дзвенять сніжинки».	80	
46.	Колядуємо та вінуємо. Колядка «Добрий вечір тобі...». Посівання «Сію, сію, посіваю...».	81	
47.	Вже Різдво прийшло до хати, всім пора колядувати! Віншування «Я — маленький хлопчик». Підсумок за темою.	82	
48.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
ФАНТАСТИЧНІ МАНДРІВКИ У СВІТІ ЧУДЕС ТА КОСМОСІ			
49.	Де найкраще місце на землі? Вступ до теми. Акрівірш «Земля».	83	
50.	Новорічні дива. Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (уривок з повісті).	84–93	
51.	В новорічну ніч усе таке казкове... Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (продовження).	84–93	
52.	То ж мріймо, скільки душа наша просить, вона нам в майбутньому щастя приносить. Марія Чумарна «Діамант феї Дарини» (продовження).	84–93	

53.	Подорожі та мандрівки. Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив».	94–98	
54.	Найдавніші мандрівники — герої казок. Українська народна казка «Як Іван до Сонця ходив» (продовження).	94–98	
55.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
56.	Розумний з книжок знання бере. «Зірка на ім'я Сонце» (із книги «Планета Земля»). Прислів'я. «Український робінзон» (стаття).	98–99	
57.	Де руки й охота, там скоро робота. Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові».	100–104	
58.	Не тільки вижити, а й залишитися людиною. Ігор Федів та Вал. Злотополець «Життя та дивовижні пригоди козака Миколи на безлюдному острові» (продовження).	100–104	
59.	Щасливий, хто сни має милі! Льюїс Керрол «Пригоди Аліси в Дивокраї» (уривки з повісті). «Білий кролик».	105–107	
60.	Діти повинні жити у світі краси, гри, казки, фантазії і творчості. Льюїс Керрол «Як Алісу вигнало вгору». Скоромовки.	107–109	
61.	У світі немає нічого кращого за дружбу. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). III частина.	110–111	
62.	Не варто гніватися на дорослих. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). IV частина.	111–114	
63.	Подбаймо про Землю разом. Антуан де Сент-Екзюпері «Маленький принц» (уривки з повісті). V частина.	114–116	
64.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
65.	Всесвіт нам бентежить мрії. «Про астероїди» (з «Енциклопедії»). «Стародавня астрономія» (із книги «Найцікавіше про космос»).	117–118	
66.	Якби всі жили у мирі і злагоді... Марія Чумарна «Планета рожевого світанку» (казка).	118–123	
67.	Нема пам'яті — і нема майбутнього. Марія Чумарна «Планета рожевого світанку» (продовження).	118–123	
68.	Підсумок за темою.	124	
ЛІТЕРАТУРНЕ КОЛО			
69.	Серед книжок, як і серед людей, можна потрапити в гарне товариство. <i>Вступ до теми.</i> Акровірш «Література». Улюблені письменники.	125	
70.	Жила колись на світі Леся... Леся Храплива «Колись весною на Волині».	126–129	
71.	На шлях я вийшла ранньою весною... Леся Храплива «Колись весною на Волині» (продовження).	126–129	
72.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
73.	Вчитаймося в Лесине слово іскристе. Леся Українка «Конвалія» (уривок).	129–130	

74.	Ні, я жива, я вічно буду жити... Леся Українка «Хотіла б я піснею стати...».	130–131	
75.	Шевченкові твори сяють, мов зорі. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»).	131–133	
76.	Тарасові думки будуть жити віки. Тарас Шевченко «Що воно там, за горою?» (уривок з повісті «Княгиня»).	131–133	
77.	Вчитайтесь, вслухайтесь в Шевченкове слово... Тарас Шевченко «І досі сниться...».	134	
78.	Хто Шевченка прочитав, той багатший серцем став. Тарас Шевченко «Ой діброво, темний гаю».	135	
79.	Маленька казка, а розуму навчає. Іван Франко «Лисичка і Рак».	136	
80.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
81.	Франко і поезія. Іван Франко «Розвивайся, лозо, борзо».	137	
82.	Що означає бути людиною? Максим Рильський «Синові».	137–138	
83.	Дивний мрійник з очима дитини і розумом філософа. Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився» (уривок).	139–140	
84.	Якими можуть бути дуб і вітер? Павло Тичина «Як Дуб із Вітровієм бився» (продовження).	139–140	
85.	Королева української поезії. Ліна Костенко «Веселий дощ».	140	
86.	Ну що б, здавалося, слова... Анатолій Камінчук «Про мову». Загадка.	141	
87.	Братня любов краще кам'яної стіни. Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря».	142–147	
88.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
89.	Воротарський хліб не з медом. Михайло Слабошпицький «Брат знаменитого воротаря» (продовження).	142–148	
90.	<i>Підсумок за темою «Літературне коло».</i>		
Я — ТВОЯ КРОВИНКА, УКРАЇНО!			
91.	Нема без кореня рослини, а нас, людей, без Батьківщини. Вступ до теми. Акрівірш «Край». Марія Чумарна «З Україною в серці».	149–150	
92.	Люби і знай свій рідний край. Валерій Шевчук «Дорога історії». Микола Чернявський «Рідний край».	151–152	
93.	Знай і шануй державні символи України! Дмитро Павличко «Наш прапор».	152	
94.	В чужім краю і пташка не співає. Калмицька народна казка «Казка про рідний край».	152–154	
95.	Продовжуємо подорож у калмицьку народну казку. Калмицька народна казка «Казка про рідний край». Прислів'я. <i>Перевірка навичок читання мовчки.</i>	152–154	

96.	Де рідний край, там і рай. Ліна Костенко «Усе моє, все зветься Україна». <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	154	
97.	Україна — єдина країна. Слова великих українців про рідну землю. <i>Перевірка навичок читання вголос.</i>	154	
98.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
99.	Духовний гімн українського народу. Олександр Кониський «Молитва за Україну».	155	
100.	Я — твоя кровинка, Україно! <i>Підсумок за темою «Я — твоя кровинка, Україно!».</i>		
101.	<i>Урок позакласного читання.</i>		
102.	<i>Підсумковий урок за рік.</i>		